Diagnostyka sieci Sieci komputerowe

Łukasz Szenkiel

ipconfig

ipconfig jest narzędziem wiersza poleceń w systemach Windows, które służy do wyświetlania bieżącej konfiguracji sieciowej protokołu TCP/IP komputera. Pozwala na uzyskanie informacji o adresach IP, maskach podsieci, bramach domyślnych, serwerach DNS oraz konfiguracji DHCP i DNS. W systemach Linux jego odpowiednikiem jest polecenie ip addr (część pakietu iproute2), które oferuje podobną, a często bardziej szczegółową funkcjonalność.

Co daje?

- Weryfikacja konfiguracji IP: Pozwala sprawdzić, czy komputer otrzymał poprawny adres IP i inne parametry sieciowe. Jest to kluczowe przy diagnozowaniu problemów z połączeniem sieciowym.
- Informacje o interfejsach: Wyświetla listę wszystkich interfejsów sieciowych (zarówno fizycznych, jak i wirtualnych) wraz z ich bieżącą konfiguracją.
- Diagnostyka DHCP: Można sprawdzić, czy interfejs otrzymał konfigurację z serwera DHCP.
- ▶ Informacje o DNS: Wyświetla skonfigurowane serwery DNS, które są używane do tłumaczenia nazw domen na adresy IP.

- Sprawdzanie, czy komputer ma adres IP w oczekiwanej podsieci.
- Weryfikacja poprawności adresu bramy domyślnej, przez którą komputer komunikuje się z innymi sieciami.
- ▶ Upewnienie się, że skonfigurowane są poprawne serwery DNS, umożliwiające przeglądanie stron internetowych.
- Diagnozowanie problemów z uzyskaniem adresu IP z serwera DHCP.

ping

ping to podstawowe narzędzie diagnostyczne sieciowe, dostępne w większości systemów operacyjnych (w tym Windows i Ubuntu). Działa poprzez wysyłanie pakietów ICMP (Internet Control Message Protocol) Echo Request do określonego hosta w sieci i oczekiwanie na odpowiedź ICMP Echo Reply. Czas odpowiedzi (opóźnienie) oraz informacja o ewentualnej utracie pakietów są kluczowymi wskaźnikami stanu połączenia.

Co daje?

- Sprawdzenie dostępności hosta: Pozwala zweryfikować, czy dany host (komputer, serwer, router) jest osiągalny w sieci i odpowiada na żądania.
- Pomiar opóźnienia (latency): Wyświetla czas odpowiedzi (zazwyczaj w milisekundach), co pozwala ocenić szybkość połączenia między Twoim komputerem a testowanym hostem. Wysokie opóźnienia mogą wskazywać na problemy z siecią.
- Wykrywanie utraty pakietów: Informuje o procentowej liczbie pakietów, które nie dotarły do celu lub nie wróciły. Utrata pakietów jest silnym wskaźnikiem problemów z niezawodnością połączenia.
- Podstawowa diagnostyka sieci: Umożliwia szybkie sprawdzenie podstawowej łączności sieciowej przed użyciem bardziej zaawansowanych narzędzi.

- Weryfikacja połączenia z Internetem: Sprawdzenie, czy możesz skomunikować się z serwerami w Internecie (np. ping google.com).
- Diagnostyka problemów z serwerami DNS: Jeśli nie możesz otworzyć stron internetowych, ale pingowanie adresów IP działa, może to wskazywać na problem z serwerami DNS.
- Lokalizowanie problemów w sieci lokalnej: Pingowanie innych urządzeń w sieci lokalnej (np. routera, innych komputerów) pomaga zidentyfikować, czy problem dotyczy całej sieci, czy tylko konkretnego urządzenia.
- Ocena jakości połączenia: Wysokie i niestabilne czasy odpowiedzi lub utrata pakietów mogą wskazywać na przeciążenie sieci, problemy z okablowaniem lub inne problemy z infrastrukturą sieciową.
- ► Testowanie dostępności urządzeń sieciowych: Szybkie sprawdzenie, czy dany router, przełącznik lub inne urządzenie sieciowe jest online i odpowiada.

```
lukasz@szenkiel-ubuntu: ~
lukasz@szenkiel-ubuntu:~$ ping chess.com
PING chess.com (104.18.138.67) 56(84) bytes of data.
64 bytes from 104.18.138.67 (104.18.138.67): icmp seq=1 ttl=55 time=17.9 ms
64 bytes from 104.18.138.67 (104.18.138.67); icmp seg=2 ttl=55 time=18.0 ms
64 bytes from 104.18.138.67 (104.18.138.67): icmp seq=3 ttl=55 time=17.3 ms
64 bytes from 104.18.138.67 (104.18.138.67); icmp seg=4 ttl=55 time=17.1 ms
64 bytes from 104.18.138.67 (104.18.138.67): icmp seq=5 ttl=55 time=16.6 ms
64 bytes from 104.18.138.67 (104.18.138.67); icmp seg=6 ttl=55 time=17.3 ms
64 bytes from 104.18.138.67 (104.18.138.67): icmp seq=7 ttl=55 time=16.1 ms
64 bytes from 104.18.138.67 (104.18.138.67); icmp sea=8 ttl=55 time=16.5 ms
64 bytes from 104.18.138.67 (104.18.138.67): icmp seq=9 ttl=55 time=16.5 ms
64 bytes from 104.18.138.67 (104.18.138.67); icmp seg=10 ttl=55 time=16.9 ms
64 bytes from 104.18.138.67 (104.18.138.67): icmp seq=11 ttl=55 time=17.5 ms
64 bytes from 104.18.138.67 (104.18.138.67); icmp seg=12 ttl=55 time=16.0 ms
64 bytes from 104.18.138.67 (104.18.138.67): icmp seq=13 ttl=55 time=16.6 ms
64 bytes from 104.18.138.67 (104.18.138.67); icmp seg=14 ttl=55 time=3722 ms
64 bytes from 104.18.138.67 (104.18.138.67): icmp seq=15 ttl=55 time=2715 ms
64 bytes from 104.18.138.67 (104.18.138.67); icmp seg=16 ttl=55 time=1691 ms
64 bytes from 104.18.138.67 (104.18.138.67): icmp seq=17 ttl=55 time=667 ms
64 bytes from 104.18.138.67 (104.18.138.67); icmp seg=18 ttl=55 time=16.6 ms
64 bytes from 104.18.138.67 (104.18.138.67): icmp seq=19 ttl=55 time=16.5 ms
64 bytes from 104.18.138.67 (104.18.138.67): icmp seg=20 ttl=55 time=16.6 ms
^C
--- chess.com ping statistics ---
20 packets transmitted, 20 received, 0% packet loss, time 19074ms
rtt min/avg/max/mdev = 15.984/453.298/3722.359/1010.660 ms. pipe 4
lukasz@szenkiel-ubuntu:~S
```

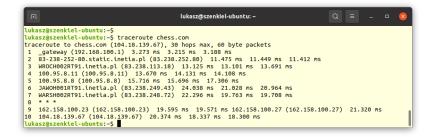
tracert

tracert (w systemach Windows) lub traceroute (w systemach Linux i macOS) to narzędzie wiersza poleceń służące do śledzenia trasy pakietów IP do określonego hosta docelowego. Działa poprzez wysyłanie pakietów z sukcesywnie zwiększanym polem TTL (Time To Live) w nagłówku IP. Gdy pakiet osiągnie router, którego TTL wynosi 0, router odsyła komunikat ICMP Time Exceeded. Dzięki temu narzędzie może zidentyfikować wszystkie routery (tzw. "hopy") na ścieżce do celu oraz zmierzyć czas odpowiedzi dla każdego z nich.

Wizualizacja trasy pakietów: Pokazuje dokładną ścieżkę, jaką pakiety IP pokonują od Twojego komputera do serwera docelowego, wylistowując wszystkie pośredniczące routery.

- Identyfikacja wąskich gardeł: Wysokie czasy odpowiedzi na konkretnych hopach mogą wskazywać na przeciążone lub problematyczne routery na ścieżce.
- Lokalizowanie awarii sieci: Jeśli śledzenie trasy zatrzymuje się na pewnym hopie, może to sugerować awarię routera lub problem z połączeniem w tym miejscu.
- Diagnostyka problemów z routingiem: Pozwala zrozumieć, czy pakiety są kierowane oczekiwaną ścieżką i wykryć nieprawidłowe lub nieefektywne trasy.
- ► Weryfikacja połączenia z odległymi serwerami: Umożliwia sprawdzenie, czy istnieje fizyczna ścieżka do docelowego serwera i jakie urządzenia sieciowe znajdują się na tej ścieżce.

- Diagnozowanie wolnego dostępu do stron internetowych: Jeśli strona ładuje się wolno, tracert może pomóc zidentyfikować, czy opóźnienie występuje na którymś z routerów po drodze.
- Identyfikacja problemów z połączeniem do serwerów gier online: Wysokie opóźnienia lub utrata pakietów na konkretnych hopach mogą wskazywać na problemy z serwerami gry lub trasą do nich.
- Weryfikacja poprawności konfiguracji sieci dostawcy internetu: Można sprawdzić, czy ruch przechodzi przez oczekiwane węzły sieci dostawcy.
- Lokalizowanie problemów z infrastrukturą sieciową wewnątrz organizacji: W sieciach firmowych tracert może pomóc zidentyfikować, który router powoduje problemy z połączeniem między różnymi segmentami sieci.
- ➤ Zrozumienie ścieżki ruchu w różnych regionach geograficznych: Śledzenie trasy do serwerów w innych krajach może dać wgląd w infrastrukturę sieciową międzykontynentalną.

route print

route print to narzędzie wiersza poleceń w systemach Windows, które wyświetla tablicę routingu TCP/IP komputera. Tablica routingu zawiera informacje o tym, jak pakiety IP są kierowane do różnych sieci docelowych. Zawiera wpisy definiujące, który interfejs sieciowy i która brama (następny hop) są używane do wysłania pakietów do określonych adresów IP lub sieci. W systemach Linux podobne informacje można uzyskać za pomocą poleceń ip route show lub route -n (starsze polecenie).

aaje!

- Wgląd w decyzje routingowe: Pozwala zobaczyć, jak system operacyjny decyduje, którą ścieżką wysłać pakiety danych do różnych miejsc w sieci.
- Identyfikacja bramy domyślnej: Wyświetla adres IP bramy domyślnej, czyli routera, do którego wysyłane są pakiety przeznaczone dla sieci, które nie są bezpośrednio podłączone.
- Sprawdzenie tras do konkretnych sieci: Umożliwia weryfikację, czy w tablicy routingu istnieją wpisy dla oczekiwanych sieci docelowych.
- Diagnostyka problemów z routingiem: Nieprawidłowe lub brakujące wpisy w tablicy routingu mogą być przyczyną problemów z komunikacją sieciową.
- ➤ Zrozumienie konfiguracji sieci: Daje obraz logicznej topologii sieci z punktu widzenia danego komputera.

- Weryfikacja bramy domyślnej: Sprawdzenie, czy komputer ma poprawną bramę do Internetu i innych sieci.
- Sprawdzanie tras do sieci lokalnych: Upewnienie się, że istnieją trasy do innych segmentów sieci lokalnej.
- Diagnostyka VPN: Weryfikacja, czy ruch przez VPN jest kierowany prawidłowo.
- Wykrywanie błędnych konfiguracji IP: Analiza tablicy routingu może ujawnić problemy z adresacją.
- ➤ Sprawdzanie tras statycznych: Potwierdzenie, że ręcznie dodane trasy są aktywne.

arp (Address Resolution Protocol) to narzędzie wiersza poleceń używane do wyświetlania i modyfikowania tabeli ARP (Address Resolution Protocol). Tabela ARP zawiera dynamicznie tworzone i przechowywane mapowania między adresami IP a fizycznymi adresami MAC (Media Access Control) urządzeń znajdujacych się w tej samej lokalnej sieci Ethernet. Protokół ARP jest niezbędny do komunikacji w sieci lokalnej, ponieważ warstwa łącza danych (Ethernet) używa adresów MAC do identyfikacji urządzeń, podczas gdy warstwa sieciowa (IP) używa adresów IP. Kiedy urządzenie chce wysłać dane do innego urządzenia w tej samej sieci, znając jego adres IP, musi najpierw poznać jego adres MAC, co osiaga za pomoca zapytań ARP. Narzędzie arp pozwala na inspekcję tych mapowań, a czasami na ich reczna modyfikacje.

- Wyświetla powiązania IP z MAC w sieci lokalnej.
- ▶ Pomaga identyfikować urządzenia w sieci.
- Umożliwia diagnozowanie problemów z komunikacją lokalną (brakujące lub błędne wpisy).
- Może pomóc w wykrywaniu ARP spoofingu (podejrzane wpisy).
- Przydatne przy rozwiązywaniu problemów z DHCP.

- Weryfikacja połączeń lokalnych: Sprawdź, czy znasz adres MAC innego urządzenia w sieci lokalnej, jeśli masz problem z komunikacją z nim.
- Identyfikacja intruzów: Nieznane wpisy MAC mogą wskazywać na nieautoryzowane urządzenia w Twojej sieci.
- Diagnostyka konfliktów IP: Jeśli komunikacja w sieci jest niestabilna, sprawdź, czy ten sam adres IP nie jest powiązany z różnymi adresami MAC.
- Problemy z bramą: Jeśli nie masz dostępu do Internetu, sprawdź, czy znasz adres MAC Twojego routera (bramy domyślnej).
- Bezpieczeństwo sieci: Monitoruj tabelę ARP w poszukiwaniu podejrzanych wpisów, które mogą świadczyć o ataku ARP spoofing.

netstat

netstat (network statistics) to narzędzie wiersza poleceń, które wyświetla różne statystyki połączeń sieciowych, tablice routingu, statystyki interfejsów, połączenia maskaradowane i członkostwo w grupach multicast. Jest dostępne w większości systemów operacyjnych, w tym Windows i starszych wersjach Linux. W nowszych systemach Linux jego funkcjonalność jest w dużej mierze zastąpiona przez nowsze i bardziej wszechstronne narzędzie o nazwie ss (socket statistics). Oba narzędzia pozwalają na monitorowanie aktywnych połączeń sieciowych i powiązanych z nimi informacji.

- Wyświetla aktywne połączenia sieciowe: Pokazuje listę wszystkich aktualnie otwartych połączeń TCP i UDP, wraz z adresami lokalnymi i zdalnymi oraz stanem połączenia.
- Wyświetla nasłuchujące porty: Pokazuje, które porty na Twoim komputerze są aktualnie otwarte i na których aplikacje nasłuchują przychodzących połączeń.
- ▶ Pokazuje tablice routingu: Podobnie jak route print, może wyświetlić tablice routingu.
- Wyświetla statystyki interfejsów sieciowych: Pokazuje informacje o ruchu przychodzacym i wychodzacym na każdym interfejsie sieciowym (ilość wysłanych i odebranych pakietów, błędy itp.).
- ▶ Dostarcza informacji o połaczeniach multicast.
- ss (w Linuxie) oferuje bardziej szczegółowe informacje o gniazdach (socketach) i jest zazwyczaj szybsze.

- Sprawdzanie portów nasłuchujących: Upewnij się, że kluczowe usługi (np. serwer WWW na porcie 80/443) prawidłowo nasłuchują na oczekiwanych portach.
- Wykrywanie niechcianych połączeń: Analizuj aktywne połączenia w poszukiwaniu podejrzanych adresów IP lub nieznanych aplikacji, które mogą wskazywać na problemy bezpieczeństwa.
- Diagnozowanie problemów z serwerami: Jeśli masz problemy z połączeniem z serwerem, sprawdź stan połączenia (ESTABLISHED, TIME_WAIT itp.) za pomocą netstat / ss, aby zidentyfikować, na jakim etapie występuje problem.
- Monitorowanie interfejsów sieciowych: Obserwuj statystyki interfejsów (błędy, odrzucone pakiety), aby wykryć potencjalne problemy z fizycznym połączeniem sieciowym lub sterownikami.
- ► Testowanie konfiguracji zapory ogniowej: Sprawdź, czy próby połączeń są odrzucane (np. brak stanu ESTABLISHED), co może wskazywać na blokowanie przez zaporę.

```
Q = - - 8
                                                lukasz@szenkiel-ubuntu: ~
lukasz@szenkiel-ubuntu:~$ ss -tuln
Netid State Recv-0 Send-0
                                                           Local Address:Port
                                                                                  Peer Address:Port Process
udp
      UNCONN 0
                                                            127.0.0.53%lo:53
                                                                                       0.0.0.0:*
      UNCONN 0
                                                                  0.0.0.0:50001
                                                                                       0.0.0.0:*
      UNCONN 0
udp
                                                                  0.0.0.0:5353
                                                                                       0.0.0.0:*
      UNCONN 0
                                                                  0.0.0.0:58680
                                                                                       0.0.0.0:*
                              [fe80::f72:671a:527d:75fb]%wlx3c64cfcabdd3:546
      UNCONN 0
                                                                                          [::]:*
      UNCONN 0
                                                                     [::]:5353
                                                                                          [::]:*
udp
      UNCONN 0
                                                                     [::]:55931
                                                                                          f::1:*
tcp
     LISTEN 0
                     128
                                                                  0.0.0.0:22
                                                                                       0.0.0.0:*
     LISTEN 0
                     4096
                                                                  0.0.0.0:80
                                                                                       0.0.0.0:*
tcp
     LISTEN 0
                     4096
                                                            127.0.0.53%lo:53
                                                                                       0.0.0.0:*
tcn
     LISTEN 0
                     511
                                                                127.0.0.1:2658
                                                                                       0.0.0.0:*
     LISTEN 0
                     4096
                                                                  0.0.0.0:5432
                                                                                       0.0.0.0:*
     LISTEN 0
                     10
                                                                  0.0.0.0:7070
                                                                                       0.0.0.0:*
tcp
     LISTEN 0
                                                                127.0.0.1:631
                                                                                       0.0.0.0:*
     LISTEN 0
                     128
                                                                     Γ::1:22
                                                                                          F::1:*
tcp
     LISTEN 0
                     4096
                                                                     [::]:80
                                                                                          1::1:*
                                                                     [::]:5432
tcp
     LISTEN 0
                     4096
                                                                                          [::]:*
     LISTEN 0
                     10
                                                                                          [::]:*
tcp
                                                                     [::]:7070
     LISTEN 0
                                                                    [::1]:631
                                                                                          i::i:*
lukasz@szenkiel-ubuntu:~$
```

nslookup

nslookup (name server lookup) to narzędzie wiersza poleceń służące do wykonywania zapytań do serwerów DNS (Domain Name System). Umożliwia użytkownikom wyszukiwanie rekordów DNS dla określonych nazw domen lub adresów IP. Można go używać do znalezienia adresu IP powiązanego z daną nazwą domeny (forward lookup) lub nazwy domeny powiązanej z danym adresem IP (reverse lookup). Jest to przydatne narzędzie do diagnozowania problemów związanych z rozpoznawaniem nazw domen.

Co daje?

- Sprawdzenie adresu IP dla danej domeny: Pozwala znaleźć adres IP serwera, na którym hostowana jest dana strona internetowa lub inna usługa sieciowa.
- Weryfikacja działania serwerów DNS: Umożliwia sprawdzenie, czy skonfigurowane serwery DNS działają poprawnie i odpowiadają na zapytania.
- Diagnostyka problemów z rozpoznawaniem nazw: Jeśli nie możesz otworzyć stron internetowych, nslookup może pomóc ustalić, czy problem leży po stronie serwerów DNS.
- Wyszukiwanie różnych typów rekordów DNS: Pozwala na wyszukiwanie nie tylko rekordów A (mapujących nazwę na IP), ale także MX (dla serwerów poczty), CNAME (aliasów), NS (serwerów nazw dla domeny) i innych.
- Wykonanie odwrotnego wyszukiwania DNS: Umożliwia znalezienie nazwy domeny powiązanej z danym adresem IP.
- Możliwość wyboru konkretnego serwera DNS do zapytania: Pozwala na testowanie odpowiedzi z różnych serwerów DNS.

- Weryfikacja, czy nazwa strony internetowej (domena) jest poprawnie zamieniana na adres IP.
- Sprawdzenie, czy Twoje serwery DNS odpowiadają na zapytania o adresy internetowe.
- Pomoc w ustaleniu, czy problem z otwieraniem stron leży po stronie DNS.
- Sprawdzanie, gdzie kierowana jest poczta e-mail dla danej domeny (rekordy MX).
- Możliwość ręcznego zapytania konkretnego serwera DNS o informacje.

Wireshark

Wireshark to popularny, darmowy i otwarty źródłowo analizator pakietów sieciowych. Pozwala na przechwytywanie i interaktywne przeglądanie danych przesyłanych przez sieć w czasie rzeczywistym. Umożliwia szczegółową analizę każdego pakietu, w tym jego zawartości, nagłówków protokołów (takich jak Ethernet, IP, TCP, UDP, DNS, HTTP i wielu innych) oraz danych. Wireshark jest niezwykle potężnym narzędziem do diagnozowania problemów sieciowych, analizowania protokołów komunikacyjnych, badania bezpieczeństwa sieci i wielu innych zastosowań.

Co daje?

- Szczegółowa analiza każdego pakietu sieciowego.
- Zrozumienie działania protokołów (TCP, UDP, HTTP, DNS itp.).
- Diagnozowanie problemów z połączeniem (retransmisje, opóźnienia).
- Badanie wydajności sieci (czas transferu pakietów).
- Rozwiązywanie problemów z aplikacjami sieciowymi (analiza komunikacji).
- Wykrywanie podejrzanego ruchu i problemów z bezpieczeństwem.

- Identyfikacja problemów z nawiązywaniem połączeń TCP (np. brak synchronizacji SYN/ACK).
- Analiza problemów z DNS.
- Diagnozowanie błędów w komunikacji HTTP (np. kody odpowiedzi 4xx, 5xx).
- Badanie problemów z opóźnieniami w sieci poprzez analizę czasu podróży pakietów.
- Wykrywanie retransmisji i duplikatów pakietów wskazujących na problemy z siecią fizyczną lub przeciążeniem.
- Analiza ruchu sieciowego pod kątem potencjalnych problemów z bezpieczeństwem (np. próby nieautoryzowanego dostępu).
- ► Rozwiązywanie problemów z działaniem protokołów aplikacyjnych (np. SMTP, POP3, FTP).

iperf

iperf to popularne narzędzie wiersza poleceń służące do pomiaru przepustowości sieci TCP i UDP. Pozwala na testowanie prędkości połączenia między dwoma hostami w sieci. Jeden host działa jako serwer, a drugi jako klient, wysyłajac strumień danych do serwera. iperf mierzy przepustowość (throughput), opóźnienie (latency) oraz utratę pakietów podczas tego transferu. Jest to bardzo przydatne narzędzie do diagnozowania problemów z wydajnością sieci i weryfikowania osiągów połączeń. Istnieje również nowsza wersja o nazwie iperf3, która oferuje dodatkowe funkcje i jest kompatybilna wstecz.

Co daje?

- Pomiar przepustowości (throughput) sieci TCP i UDP.
- ► Testowanie prędkości połączenia między dwoma hostami.
- ▶ Identyfikacja wąskich gardeł w sieci.
- Weryfikacja osiągów połączeń sieciowych.
- Pomiar opóźnienia (latency) i jittera (zmienności opóźnień).
- Wykrywanie utraty pakietów.
- Możliwość dostosowania parametrów testu (np. rozmiar okna TCP, protokół).

- Weryfikacja przepustowości łącza internetowego lub sieci lokalnej.
- Identyfikacja spadków wydajności sieci po zmianach konfiguracji lub dodaniu nowych urządzeń.
- Diagnozowanie problemów z prędkością transferu plików.
- ► Testowanie jakości połączenia dla aplikacji czasu rzeczywistego (np. VoIP, wideo streaming).
- Lokalizowanie wąskich gardeł w infrastrukturze sieciowej (np. przełączniki, routery, okablowanie).
- Porównywanie rzeczywistej przepustowości z deklarowaną przez dostawcę usług internetowych.
- Testowanie wpływu różnych ustawień sieciowych (np. MTU, rozmiar okna TCP) na wydajność.

Dziękuję za uwagę